

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
**ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ**

Αριθμ. Πρωτ. 234

Ἐν Ἡρακλείῳ, τῇ 29ῃ Μαρτίου 2016

Πρὸς

τούς Αἰδεσιμωτάτους Κληρικούς, τούς Ὀσιωτάτους Μοναχοὺς
καί τόν εὐσεβῆ Λαό τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, παιδιά τῆς Ἐκκλησίας,

Βρισκόμαστε ἤδη στό μέσον τῆς πορείας τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία λιτανεύει τόν Τίμιο Σταυρό, γιά τήν πνευματική ἐνίσχυση τοῦ πιστοῦ λαοῦ Της, ὁ ὁποῖος προσμένει τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἡ προσκύνηση τοῦ Σταυροῦ, κατά τήν πορεία πρὸς τό Ἅγιο Πάσχα, ὑπενθυμίζει τή Σταυρική Θυσία τοῦ Κυρίου, «*ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς*» (Ἰω. 6,51).

Ἡ Ὁρθόδοξη ἐμπειρία, τό θεμέλιο τῆς σταυροαναστάσιμης ζωῆς, δέν βρίσκεται στήν ἀνακούφιση συναισθημάτων μίας ιδεολογικῆς χριστιανικῆς πρόσληψης ἢ ἐντός τῆς διαπάλης τῆς ἀποδεικτικότητας, τῶν ἀπόψεων καί τῶν διαφοροποιήσεων τῶν διαφόρων διδαγματιστῶν, ἀλλά ἐντός τῆς κατά χάριν σχέσης μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό καί τό συνάνθρωπο.

Ὁ Τίμιος Σταυρός εἶναι ἀναμφίβολα τό ἱερό σύμβολο τῆς Ἐκκλησίας πού προϋποθέτει τρόπο ζωῆς ὠραιότητας καί ἐσωτερικῆς σχέσης μέ τόν Πανάγαθο Θεό καί δέν ἀποτελεῖ ἓνα νεκρό διακριτικό σημεῖο μίας ιδέας κάποιας μερίδος ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται χριστιανοί.

Τίποτα στόν ἐσωτερικό πνευματικό ἀγῶνα, δέν ἀτενίζεται ὡς δήλωση ὀμάδας, κάποιας ἀόριστης μεταφυσικῆς προοπτικῆς. Ἡ ἀγιοπατερική Ὁρθόδοξη Παράδοση καί ζωή, στό βάθος τῆς, ὄχι μόνο κατανοεῖ, ἀλλά ζεῖ μέ τή μετάνοια καί ὀρᾶ κατά χάριν ἐντός τῆς ἀγιάζουσας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀγάλλεται «*εἰ μή ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Γαλ. 6,14), δηλαδή, «*παρά μόνο στό σταυρό τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ*».

Τό βίωμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, θεωρούμενο ὅπως παραπάνω, δηλαδή μέσω τῆς μένουσας κατάστασης τῆς χάριτος καί ὄχι μέσω τῆς πρόσκαιρης ἐπικράτησης τῆς μίας ἢ τῆς ἄλλης ἐξωτερικῆς

προτίμησης, πού γέννησε τό φρόνημα τοῦ σύγχρονου ἐγωκεντρισμοῦ, δέν διαριεῖ, ἀλλά ἐνώνει. Ἡ Ἐκκλησία τό ἀντλεῖ ἀπό τό ταμεῖο τῆς χάριτός Της καί γιά τό λόγο αὐτό δέν δέχθηκε, οὔτε δέχεται τόν μανιχαϊστικό διαχωρισμό ψυχῆς καί σώματος.

Τό θέμα τῆς σύγχρονης ἀπαξίωσης τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μέ τήν καύση του, θυμίζει τήν ὑποτίμηση τοῦ σώματος ἀπό αἰρετικές διδασκαλίες παρελθόντων αἰώνων, πού θεωροῦσαν τό σῶμα ὡς «δεσμωτήριο» τῆς ψυχῆς. Αντίθετα, ἡ Ὁρθόδοξη Παράδοση, σέβεται ὁμοίως τό σῶμα μέ τήν ψυχή, τό ἀγιάζει, τό μυρώνει, τό σαβανώνει, τό μοιρολογεῖ, τό διαβάζει καί τό ἐνταφιάζει, μέ τιμή καί ἱερή ἐξόδια ἀκολουθία, γιά νά ἐπιστρέψει εἰς «*γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη*» (Γεν. 3,19).

Ἡ ἐσχατολογική προοπτική πού ἀνοίγεται γιά τόν χριστιανό μέ τή διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου, ὅτι ὅποιος πιστεύει σέ Ἐκεῖνον, «*κἄν ἀποθάνῃ ζήσεται*» (Ἰωάν. 11,25), ἐκφράζεται ἐνδεικτικά μέ τήν παράδοση τοῦ ἐνταφιασμοῦ, ὅπου τά σώματα «*καθεύδουν*» στόν τάφο καί ἀναμένουν τήν ἀνάσταση, κατά τό πρότυπο τοῦ Ἰδίου, ὁ ὁποῖος σταυρώθηκε, ἐνταφιάσθηκε καί ἀναστήθηκε. Γι' αὐτό καί ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ χῶροι ἐνταφιασμοῦ τῶν κεκοιμημένων ὀνομάζονται «*κοιμητήρια*», διότι «*οἱ τετελευτηκότες καί ἐνταῦθα κείμενοι, οὐ τεθνήκασιν, ἀλλά κοιμῶνται καί καθεύδουσιν*» (P.G. 49, 349).

Ἐπιπροσθέτως, τά Ἱερά Λείψανα τῶν Ἀγίων, τά ὁποῖα μυροβλύζουν καί εὐωδιάζουν, ἐπιτελοῦν θαύματα καί προμηνύουν τήν Ἀνάσταση (Ἁγ. Συμεών Νέος Θεολόγος), ἀγιάζουν τόν τόπο καί ὄσους βρίσκονται σέ αὐτόν (Μέγας Βασίλειος), κατατίθενται στήν Ἁγία Τράπεζα τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου, στούς Ἱερούς Ναούς, καταδεικνύουν μέ τόν πλέον περιτράνο τρόπο, ὄχι μονάχα τήν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, μέσω τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί τή σπουδαιότητα τῆς πράξεως τοῦ ἐνταφιασμοῦ στή ζωή της.

Ἡ Ἀγιογραφική καί Πατερική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ διαχρονικές καί αἰώνιες ἀξίες της, τό λειτουργικό βίωμα τῶν χριστιανῶν μέ τίς ποιμαντικές προεκτάσεις του, καθῶς ἐπίσης καί τά Ἱερά Λείψανα τῶν Ἀγίων, καταδεικνύουν τόν σεβασμό τοῦ σώματος καί τήν ἱερότητά του, ὑποδεικνύουν δέ στόν χριστιανό τή στάση πού θά πρέπει νά τηρεῖ γιά τή διαφύλαξή του.

Ἐπί πλέον, ὁ ἐνταφιασμός τοῦ σώματος, οἱ περιθανάτιες καί μεταθανάτιες φροντίδες τῶν συγγενῶν, οἱ ἐπισκέψεις στό μνήμα τοῦ προσφιλοῦς τους προσώπου στό Κοιμητήριο, λειτουργοῦν θεραπευτικά πρὸς τούς πιστούς καί συντελοῦν στήν πνευματική οἰκοδομή τους,

καθώς αναλογίζονται τό πεπερασμένο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης καί ἀναστοχάζονται τήν προοπτική τῆς ἐν Χριστῷ Ἀναστάσεως. Ἰδιαίτερος τά Ἱερά Μνημόσυνα ἐπιτελοῦνται σέ τακτές χρονικές στιγμές πού ἔχουν καθορισθεῖ ἀπό τήν Ἱερά Λειτουργική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, γιά τήν ἀνάπαυση τῶν κεκοιμημένων, ὅπως ἀκριβῶς καί ἡ μνημόνευσή τους στήν Ἱερή Πρόθεση τῆς Ἐκκλησίας, κατά τή Θεία Λειτουργία.

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, μέ ἀφορμή τή γενικώτερη προβληματική πού ἀναφύεται κατά διαστήματα, ὡς πρὸς τό ζήτημα τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν, σπεύδει νά ὑπενθυμίσει πρὸς τό φιλόθεο πλήρωμά της, ὅτι ἡ μακραίωνη Ἐκκλησιαστική Παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τό λειτουργικό Της βίωμα, καθὼς ἐπίσης τά στοιχεῖα πού συνάγονται ἀπό τίς τοπικές παραδόσεις τῆς Μεγαλονήσου, μαρτυροῦν ὑπέρ τοῦ ἐνταφιασμοῦ καί ὄχι ὑπέρ τῆς καύσεως τῶν σωμάτων.

Μαζί μέ αὐτά ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά ἐπισημάνει πρὸς κάθε ἄνθρωπο τῆς Μεγαλονήσου, ὅτι σέβεται τίς διάφορες ἐπιλογές, ἀλλά προτρέπει καί γιά τήν ἐπίσκεψη σέ κάποιο Ἀρχαιολογικό Μουσεῖο, ὅπου ὑπάρχουν καί ἐκτίθενται λάρνακες τῶν ἀρχαίων προπατόρων μας Μινωϊτῶν, οἱ ὁποῖες μαρτυροῦν περίτρανα ὅτι δέν ἔκαιγαν τά σώματα, ἀλλά τά τοποθετοῦσαν μέσα σ' αὐτές μέ τιμές σπονδῶν, φέροντες τά σώματα σέ ἐμβρυακή στάση, γιά νά ἐπιστρέψει τό σῶμα στή γῆ, στήν ἴδια θέση πού ἦλθε ὡς ἔμβρυο στήν κοιλία τῆς μητέρας πού τό γέννησε. Τό ἴδιο καθώριζε καί ὁ Ἀρχαιοελληνικός Πολιτισμός, ὅπου ἡ ταφική φροντίδα καί ἡ ἀπόδοση τιμῆς στά νεκρά σώματα ἦταν πράξη ἱερή. Ὁ Πολιτισμός μας εἶναι πολιτισμός ταφῆς καί ὄχι καύσεως ἢ λήθης τῶν ἀνθρώπινων σωμάτων.

Εὐλαβεῖς χριστιανοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μέ τή Συνοδική μας αὐτή Ἐγκύκλιο, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης ὑπενθυμίζει στούς Ὁρθόδοξους Κρητες ὅτι, τό διαχρονικό λειτουργικό βίωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μᾶς καλεῖ νά σταυρώσουμε τό θέλημα τοῦ ἐγώισμοῦ, μάλιστα σέ καιρούς ποικίλων ἀκαταστασιῶν καί νά τιμήσουμε ἀγόγγυστα τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία παραγγέλλει τόν ἐνταφιασμό καί ὄχι τήν καύση τῶν νεκρῶν.

Σύμφωνα μέ τή μακραίωνη Ἱερά Παράδοση τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, τό λειτουργικό της βίωμα, τήν πολιτισμική κληρονομιά τῆς Μεγαλονήσου, προτρέπομε τούς χριστιανούς νά ἀποφεύγουν πράξεις, οἱ ὁποῖες ἀντιστρατεύονται τό σῶμα καί δέν οἰκοδομοῦν (Α' Κορ. 10, 23-6, 12).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σημειώνει: «οὐδεὶς γὰρ ποτέ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ» (Ἐφ. 5, 29-30), δηλαδή, «κανεὶς ποτέ δέ μίσησε τὴ δική του σάρκα, ἀλλὰ τὴν τρέφει καὶ τὴν περιθάλλει καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν γιατί εἴμαστε μέλη τοῦ σώματος του ἀπὸ τὴ σάρκα αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ».

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κρήτης προτρέπει ὅλα τὰ παιδιά της νὰ μένουν πιστὰ στίς Παραδόσεις της, ἔτσι ὥστε νὰ δοξάζεται τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ, «ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ» (Α' Κορ. 6, 20), δηλαδή νὰ δοξάζετε τὸν Θεὸν «μέ τὸ σῶμα σας καὶ μέ τὸ πνεῦμα σας, τὰ ὁποῖα εἶναι τοῦ Θεοῦ», καὶ νὰ μαρτυροῦμε πάντοτε καὶ μέ κάθε τρόπο τὴν ἱερότητα τοῦ σώματος, πού ἀποτελεῖ ἔμψυχη εἰκόνα καὶ πλάσμα τοῦ Θεοῦ.

Μέ τίς σκέψεις αὐτές, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τὴν ἔκφραση τῆς πατρικῆς μας ἀγωνίας, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐθύνη μας, ὡς Ποιμένων, καταθέτομε τὴν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μας, σᾶς εὐλογοῦμε πατρικά καὶ σᾶς εὐχόμεσθε νὰ πορεύεσθε στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, μέ θάρρος καὶ δύναμη, νὰ σηκώνετε τὸν προσωπικό σας σταυρό, ὡς μετοχή στό Σταυρό τοῦ Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ στὴν Ἀνάσταση.

Καλὸ ὑπόλοιπο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ μέ ὑγεία καὶ δύναμη Θεοῦ νὰ ἐορτάσομε τὴν Ἁγία Ἀνάσταση!

Μέ πατρικὲς εὐχὲς καὶ ἐν Κυρίῳ ἀγάπη

- † Ὁ Κρήτης Εἰρηναῖος, **Πρόεδρος**
- † Ὁ Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας Μακάριος
- † Ὁ Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου Εὐγένιος
- † Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Δαμασκηνός
- † Ὁ Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων Εἰρηναῖος
- † Ὁ Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας Εὐγένιος
- † Ὁ Πέτρας καὶ Χερρονήσου Γεράσιμος
- † Ὁ Κισάμου καὶ Σελίνου Ἀμφιλόχιος
- † Ὁ Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου Ἀνδρέας

Σημείωση: Ἡ Ἐγκύκλιος αὐτὴ νὰ ἀναγνωσθεῖ στοὺς Ἱερούς Ναοὺς κατὰ τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, 3^η Ἀπριλίου 2016.